

Usnesení Městského soudu v Praze ze dne 22.06.1994, sp. zn. 29 Co 271/94, ECLI:CZ:MSPH:1994:29.CO.271.1994.1

Číslo: 22/1998

Právní věta:

Řízení ve věcech občanských, které bylo zahájeno před účinností smlouvy mezi Českou republikou a Slovenskou republikou, vyhlášenou pod č. 209/1993 Sb. (včetně závěrečného protokolu), u soudu České republiky, dokončí tento soud, i když v době zahájení řízení byl příslušným soud Slovenské republiky.

Soud: Městský soud v Praze

Datum rozhodnutí: 22.06.1994

Spisová značka: 29 Co 271/94

Číslo rozhodnutí: 22

Číslo sešitu: 3

Typ rozhodnutí: Usnesení

Hesla: Řízení před soudem

Předpisy: 99/1963 Sb. § 82 odst. 1 209/1993 Sb.

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Žalobce se svou žalobou, doručenou Obvodnímu soudu pro Prahu 10 dne 31. 1. 1991, domáhal proti žalovanému zaplacení doplatku prémie za rok 1990 ve výši 207 370 Kč.

Usnesením ze dne 5. 3. 1991, čj. 18 C 41/91-4, vyslovil Obvodní soud pro Prahu 10 svou místní nepřislušnost s tím, že k projednání a rozhodnutí této věci je podle ustanovení § 87 písm. c) o. s. ř. místně příslušný Obvodní soud pro Prahu 8, v jehož obvodu je sídlo nižší složky žalované organizace (pobočka v Praze 8). Usnesením ze dne 30. 5. 1991, sp. zn. 14 Nc 304/91, Městský soud v Praze k nesouhlasu Obvodního soudu pro Prahu 8 rozhodl, že nesouhlas tohoto soudu s postoupením této právní věci je důvodný, neboť žalobce místní příslušnost na výběr danou podle ustanovení § 87 písm. c) o. s. ř. v žalobě výslovně neuplatnil.

Usnesením ze dne 16. 7. 1991, čj. 18 C 262/91-8, vyslovil Obvodní soud pro Prahu 10 opětovně svou místní nepřislušnost s tím, že věc bude postoupena Obvodnímu soudu v Bratislavě 2 jako soudu příslušnému, načež k nesouhlasu Obvodního soudu Bratislava 2 s postoupením věci rozhodl Městský soud v Bratislavě usnesením ze dne 27. 7. 1993, sp. zn. 8 Nc 107/93, že tento nesouhlas je důvodný, neboť sídlo žalovaného není v obvodu Obvodního soudu Bratislava 2, nýbrž v obvodu Obvodního

soudu Bratislava 5.

Usnesením ze dne 11. 4. 1994, čj. 22 C 274/93-33, Obvodní soud pro Prahu 10 řízení zastavil a současně rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení. K odůvodnění svého rozhodnutí uvedl, že žalobce svou žalobu podal u soudu, který není ani obecným soudem žalovaného (§ 84, § 85 odst. 2 o. s. ř.), ani soudem na výběr daným (§ 87 o. s. ř.), a nelze postupovat ani podle ustanovení § 86 odst. 2 o. s. ř., neboť žalovaný nemá v České republice majetek nebo orgán či zastupitelství, které by bylo pověřeno obstaráváním jeho hospodářských věcí. S poukazem na ustanovení § 37 odst. 1 zákona č. 97/1963 Sb., o mezinárodním právu soukromém a procesním, které stanoví, že v majetkových sporech je dána pravomoc českých soudů, je-li podle českých právních předpisů dána jejich příslušnost, dovodil, že za situace, kdy předmětem sporu je majetkový nárok a žalovaný nemá v České republice příslušný soud, není dána pravomoc českých soudů k řešení tohoto sporu, jež se týká zahraniční právnické osoby, a je tedy namíste řízení pro neodstranitelný nedostatek podmínky řízení zastavit (§ 104 odst. 2 o. s. ř.). Výrok o náhradě nákladů řízení odůvodnil ustanovením § 146 odst. 1 písm. c) o. s. ř.

Proti tomuto usnesení podal žalobce odvolání, v němž namítal, že věc již byla postoupena Obvodnímu soudu Bratislava 2, jemuž však nebyl dosud doručen spis, a žádal, aby odvolací soud usiloval u Městského soudu v Bratislavě o projednání žaloby u příslušného soudu v Bratislavě.

Městský soud v Praze zrušil usnesení soudu prvního stupně a věc mu vrátil k dalšímu řízení a k novému rozhodnutí.

Z odůvodnění:

K odvolací námitce žalobce je nutno uvést, že soud prvního stupně sice usnesením ze dne 16. 7. 1991, tedy ještě před zánikem ČSFR, rozhodl o postoupení věci Obvodnímu soudu Bratislava 2, avšak jak je uvedeno výše, Městský soud v Bratislavě shledal nesouhlas tohoto soudu s postoupením věci důvodným a dne 9. 11. 1993 byl spis Obvodnímu soudu pro Prahu 10 vrácen. Po zániku ČSFR podle recepce právních předpisů lze aplikovat zákon č. 99/1963 Sb. (občanský soudní řád) ve znění pozdějších předpisů již jen na vlastním území každého z nově vzniklých států a nelze po 31. 12. 1992 proto věc, zahájenou u soudu jednoho ze suverénních států, postoupit k vyřízení soudu druhého suverénního státu. Po zániku ČSFR tedy již nepřichází v úvahu postoupení spisu Obvodnímu soudu Bratislava 5.

Podle čl. III závěrečného protokolu, který je součástí Smlouvy mezi Českou republikou a Slovenskou republikou o právní pomoci poskytované justičními orgány a o úpravě některých právních vztahů v občanských a trestních věcech, ze dne 29. 10. 1992 (č. 209/1993 Sb.), k řízením, která byla zahájena v občanských věcech u soudů smluvních stran před nabytím platnosti Smlouvy, je dána pravomoc soudů těchto smluvních stran a tyto soudy řízení dokončí. Uvedená Smlouva vstoupila v platnost dne 5. dubna 1993.

Závěry soudu prvního stupně o nedostatku pravomoci českých soudů k projednání a rozhodnutí této právní věci nejsou správné. Řízení bylo zahájeno u Obvodního soudu pro Prahu 10 dne 31. 1. 1991 (§ 82 odst. 1 o. s. ř.) a ačkoliv tento soud není příslušným soudem žalovaného, bude na něm se zřetelem k citovanému ustanovení mezinárodní smlouvy řízení dokončit, když opětovné postoupení spisu soudu příslušnému podle sídla žalovaného (Obvodnímu soudu Bratislava 5) na území Slovenské republiky je již vyloučeno.

Z těchto důvodů odvolací soud usnesení soudu prvního stupně zrušil a věc vrátil soudu prvního stupně k dalšímu řízení (§ 221 odst. 1, 2 o. s. ř.).